

Yummy or yucky?

Lærervejledning til undervisningsforløb 4

I dette forløb er temaet mad og måltider. Eleverne skal lære at udtrykke, hvad de selv kan lide og ikke kan lide, og til sidst i forløbet skal de lege restaurant. Der er mange aktiviteter i forløbet, og emnet lægger op til mange gode snakke om mad og kultur. Netop mad er nært knyttet til identitet, og det er vigtigt at finde en god balance mellem at anerkende og inddrage elevernes input på den ene side og at fastholde fokus på forløbets indhold på den anden. Der er rig mulighed for at arbejde med elevernes sproglige opmærksomhed i forløbet. Mange madord er transparente og hedder det samme på mange sprog – tænk på pizza, sushi, shawarma, yogurt osv. Det kan give god mening at bruge lidt tid på disse snakke, men vær opmærksom på, at det ikke kommer til at fylde for meget.

Forløbet er opbygget således, at måltiderne 'breakfast', 'lunch' og 'dinner' udgør den meningsfulde ramme. Madordene er udvalgt med udgangspunkt i, hvad mange spiser til disse måltider, og hvad mange børn kan lide. Det er selvfølgelig vigtigt at holde sig for øje, at nogle børn spiser andre ting og at have en anerkendende tilgang til dette. Filmen om, hvad børn i forskellige lande spiser til morgenmad, kan være med til at eksemplificere dette. Forhåbentligt åbner forløbet op for, at eleverne kan fortælle noget om sig selv – nemlig, hvad de godt kan lide og ikke kan lide at spise. En central del af forløbet er sangene, der handler om forskellige mere eller mindre skøre madkombinationer. Disse sange taler til børnenes humor og fantasi og giver dem en god udtalemodel for nogle af forløbets centrale chunks. I forløbet lægges der stor vægt på elevernes aktive deltagelse. De skal både lave deres egen 'Do you like'-sang, ligesom de skal skabe 'klassens menukort' i samarbejde med læreren eller eksperimenterere med at lave deres egne små menukort. Forløbet kan sagtens strækkes en lektion eller to, hvis eleverne bliver særligt optagede af fx restaurant-legen. Der arbejdes med elevernes begyndende literacy i en enkelt aktivitet, hvor eleverne i grupper skal finde ord med støtte fra læreren.

Oversigt over materialer til forløbet:

Målplanche til klassen

Samlet materiale til læreren

Digitale læremidler: www.sprogleg.dk

Lærervejledning til supplerende digitale læremidler

Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og dansk som andetsprog

Lærervejledning til sprogpas og sprogportfolio

 = til print

 = digital

TIDLIGERE SPROGSTART

NY BEGYNDERDIDAKTIK MED FOKUS PÅ FLERSPROGETHED

Yummy or yucky?

Fag: Engelsk

Klassetrin: 1. klasse

Omfang: 6 lektioner

Kompetenceområde:

Mundtlig kommunikation, Skriftlig kommunikation, Kultur og samfund.

Kompetencemål:

Mundtlig kommunikation: Eleven kan deltage i korte og enkle samtaler om konkrete hverdagsemner på engelsk.

Skriftlig kommunikation: Eleven kan forstå og skrive hyppige ord og udtryk samt korte tekster om hverdagsemner på engelsk.

Kultur og samfund: Eleven kan sammenligne børns hverdag i engelsksprogede lande med egen hverdag.

Vejledende færdigheds- og vidensmål:

Samtale: Eleven kan stille og besvare enkle spørgsmål ved hjælp af faste vendinger/Eleven har viden om enkle spørgende fraser (fase 2).

Læsning: Eleven kan afkode hyppige engelske ord med billedstøtte/ Eleven har viden om ordbilleder, der ligger tæt op ad dansk

Sproglæringsstrategi: Eleven kan finde skrevne engelske ord/Eleven har viden om engelsk skriftsprog (fase 1-2).

Engelsk som adgang til verden: Eleven kan genkende engelske ord i mange sammenhænge i Danmark/Eleven har viden om steder, hvor der bruges engelsk.

Fælles læringsmål:

Eleven kan

- svare på spørgsmål om hvad han/hun selv kan lide og ikke kan lide - og kan spørge andre om det samme med inddragelse af høflighedsfraser.
- finde skrevne madord.
- benævne madord, som findes på både dansk og engelsk.
- deltage i lege og rollespil.

Målplanche

- Jeg kan deltage i lege og rollespil.
- Jeg kan finde engelske ord.
- Jeg kan læse ord.

Lektion 1

Forberedelse:

- [Målplanche](#)
- [Flashcards](#) til sangen 'Do you like spaghetti yogurt?' (spaghetti, yogurt/yoghurt, cookies, salad, tomatoes, pancakes, carrots, cereal)
- Medbring elefantsnot til ophængning af flashcards
- [Små billedkort](#) af ordene til quiz-og-byt Der skal bruges et kort pr elev
- Find sangen 'Do you like spaghetti yogurt' <https://www.youtube.com/watch?v=ddDN30evKPC>
- Skriv evt. følgende chunks på smartboard eller tavle: 'Do you like ...?', 'Yes, I do', 'No, I don't'
- Evt. download/print [det samlede materiale](#) til hele forløbet

Ordforråd: Madord fra 'Spaghetti yogurt'-sang: Spaghetti, yogurt/yoghurt, cookies, salad, tomatoes, pancakes, carrots, cereal.

Chunks: 'Do you like xx?', 'Yes, I do', 'No, I don't'.

Classroom language: 'I say..., you say...', 'What's this in Danish?', 'Let's hear a song', 'Show me, do you like...'

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Præsenterer forløbets læringsmål for eleverne og hænger evt. planchen med målene op i klassen: - Jeg kan deltage i lege og rollespil - Jeg kan finde engelske ord - Jeg kan læse ord Fortæller om lektionens indhold: - at synge en engelsk sang, som handler om mad - at lege quiz-og-byt med madord på engelsk og fortælle, hvad man kan lide og ikke kan lide	Lytter.
Præsenterer nu de ord, som er med i sangen via flashcards: spaghetti, yogurt/yoghurt, cookies, salad, tomatoes, pancakes, carrots, cereal. Spørger 'What's this in Danish?'. Fortæller, hvad maden hedder på engelsk, og opfordrer eleverne til at gentage 'I say... you say...'. Ved nogle, hvad ordene hedder på andre sprog?	Lytter og gentager.
Retter elevernes opmærksomhed mod de transparente ord. Indleder en samtale med eleverne om, hvor de kender ordene fra. Er der andre ord fra andre sprog, som også er transparente ord?	Byder ind og deltager i samtalen.
Bearbejdning	Bearbejdning
Afspiller sangen 'Do you like spaghetti yogurt?'	Lytter og ser animationen.
Afspiller sangen igen.	Halvdelen af klassen synger 'Do you like spaghetti?' og den anden halvdel svarer, 'Yes, I do' i første vers. Der byttes i andet vers osv.
Forklarer eleverne, at de kan vise med 'thumbs up' eller 'thumbs down', om de kan lide det, der synges om i sangen, og afspiller sangen igen.	Lytter, synger med på sangen og viser med tommelfingeren, hvad de kan lide og ikke kan lide.
Introducerer quiz-og-byt med billedkort fra sangen. Demonstrerer legen med et par elever i klassen. Går rundt i klassen, lytter og giver positiv feedback.	Spørger hinanden 'Do you like xx?' og svarer hinanden: 'Yes, I do' eller 'No, I don't'. Herefter byttes billedkort.
Afslutning	Afslutning
Opfordrer eleverne til at lede efter engelske madord i deres hverdag derhjemme eller når de er ude og handle - fx ketchup, cookies eller cornflakes. Opfordrer eleverne til at 'medbringe' et engelsk madord, de har fundet hjemme i køkkenet eller i supermarkedet til næste lektion, enten som et billede eller skrevet på et stykke papir.	Lytter.

Lektion 2

Forberedelse:

- [Flashcards](#) med nye 'breakfast-words', fx banana, cornflakes, pancakes, eggs, cheese, milk, juice, toast, bread, oatmeal
- [Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og dansk som andetsprog](#) - Find enten en film om morgenmad fra forskellige steder i verden <https://www.youtube.com/watch?v=JGjeaHe7GkY> eller billeder af morgenmad fra forskellige steder https://www.nytimes.com/interactive/2014/10/08/magazine/100000003161103.app.html?_r=1&utm_medium=google
- [Lærervejledning til supplerende digitale læremidler](#)

Ordforråd: 'breakfast-words': banana, cornflakes, pancakes, eggs, cheese, milk, juice, toast, yogurt/yoghurt, bread, oatmeal

Chunks: 'What do you like for breakfast?', 'I like xx for breakfast'

Classroom language: 'What's this in Danish/other languages?', 'Do you know these words?', 'Which card is missing?', 'Can you guess?'

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Fortæller om lektionens indhold: - at synge 'Spaghetti yogurt'-sangen - at lære nye 'breakfast-words'	Lytter.
Afspiller 'Do you like Spaghetti yogurt'-sangen igen. Variation: eleverne skal svare 'omvendt' fx 'No, I don't' til 'cookies'.	Står op, synger med og viser med tommelfingeren, hvad de kan lide og ikke kan lide.
Bearbejdning	Bearbejdning
Hænger de ord, eleverne har med, op på tavlen – sorterer dem i 'breakfast' og 'andre ord'. Tilføjer nye flashcards med 'breakfast'-ord fx banana, cornflakes, pancakes, eggs, cheese, milk, juice, toast, yogurt/yoghurt, bread, oatmeal. Taler engelsk og understøtter med gestik og mimik: 'This is food you can eat in the morning. It's called 'breakfast''.	Gentager og tæller hvor mange af ordene, de kender i forvejen.
Beder eleverne lukke øjnene: 'Close your eyes, everybody close your eyes'. Fjerner et flashcard. 'Which card is missing? Can you guess? Is it the pancakes? No, the pancakes are here. Which card is it then?' Flashcardet hænges tilbage, når eleverne har gættet. Aktiviteten gentages med alle flashcards. Elever kan evt. prøve at komme op til tavlen og være den, der fjerner et kort.	Lukker øjnene, åbner dem og siger, hvilket flashcard læreren har fjernet.
Fortæller hvad han/hun selv kan lide at spise til morgenmad. Spørger enkelte elever, hvad de kan lide at spise 'Noah, what do you like for breakfast?'. Støtter eleverne i at svare 'I like xx for breakfast'.	Svarer.
Introducerer til 'breakfast-salad': Eleverne er, gruppevis, fire forskellige madord, fx toast, banana, egg, oatmeal. Eleverne sidder i en cirkel, en elev i midten. Aktiviteten starter med at én elev i midten af cirklen siger et af madordene, fx 'toast'. De elever, som er 'toast' skal bytte plads. Eleven i midten skal prøve at få en plads. Den elev, som ikke finder en ny plads, 'er den'. Når der bliver sagt 'breakfast' bytter alle plads.	Leger breakfast-salad.
Opsamling	Opsamling
Viser eleverne film eller billeder af børns morgenmad i andre lande. Beder eleverne lytte og se på billederne. Hvilke ord og fraser genkender de (det kan både være noget, de ser, og noget, de hører)?	Eleverne lytter og rækker hånden op, når de ser/ hører noget, de kan genkende.

Lektion 3

Forberedelse:

- [Flashcards](#) med 'lunch-words'
- Gør digitale flashcards med breakfast- og 'lunch-words' klar til visning på tavlen, <http://www.sprogleg.dk>
- Medbring evt. [menukort](#) eller find det digitale menukort på <http://www.sprogleg.dk>
- Find sangen 'Do you like broccoli?' - fx fra <http://supersimplelearning.com/songs/original-series/three/do-you-like-broccoli-ice-cream/>
- Medbring evt. tape til at markere 'line on the floor'
- [Lærervejledning til supplerende digitale læremidler](#)

Ordforråd: Lunch-words: fx apple, salad, cookies, cheese, milk, tomato, cucumber, ham, hot dog, carrot, orange, bread, pizza

Chunks: 'What did you have for breakfast today?', 'Did you have...?' 'I like xx', 'I don't like xx'

Classroom language: 'I say..., you say...', 'This is food you can eat for lunch', 'What do you like to eat for lunch, xx?'

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning

Udvælger enkelte elever og spørger 'What did you have for breakfast? Did you have cornflakes/toast/banana?' Modellerer svaret ved at fortælle, hvad han/hun selv har spist til morgenmad 'Today, I had yoghurt for breakfast' Beder eleverne fortælle hinanden parvis eller i grupper, hvad de har spist til morgenmad i dag, eller hvad de kan lide at spise til morgenmad. Støtter og giver positiv feedback.	Lytter og svarer på lærerens spørgsmål.
Fortæller om lektionens indhold: - at synge en ny 'Do you like ...?'-sang - at lære engelske 'lunch-words' - at begynde at lave et menukort til klassens egen restaurant	Lytter.
Bearbejdning	Bearbejdning
Afspiller 'Do you like broccoli?'-sangen http://supersimplelearning.com/songs/original-series/three/do-you-like-broccoli-ice-cream/	Synger med og viser med tommelfingeren, om de kan lide eller ikke lide maden.
Introducerer eleverne til 'lunch'-ord gennem aktiviteten 'line on the floor'. Markerer en linje på gulvet (m. kridt, tape eller 'usynlig') Viser flashcards et ad gangen 'Carrot. This is a carrot. I say..., you say...'	Gentager ordene.
Instruerer eleverne i at flytte sig alt efter, om de er enige i udsagnet eller ej. Hvis de ikke er enige, bliver de stående. Siger nu 'I like carrots'. Opfordrer de elever, som har flyttet sig, til at gentage udsagnet i kor. De elever, som ikke har flyttet sig, opfordres til at sige 'I don't like carrots'. Aktiviteten gentages med alle de udvalgte lunch words. Aktiviteten kan varieres ved at sige 'if you like carrots, go to the window', 'If you like apples go to the door', etc.	Deltager i aktiviteten og flytter sig alt efter, om de er enige i lærerens udsagn eller ej. Siger enten 'I like xx' eller 'I don't like xx'.
Forklarer eleverne, at dette er mad, man kan spise til frokost. Der tales engelsk og understøttes med gestik og mimik: 'This is food you can eat for lunch' Spørger enkelte elever 'What do you like to eat for lunch?' Spørger evt. andre elever 'Do you also like xx for lunch like Sammy?'	Lytter, byder ind med det, de kan, og svarer 'I like xx for lunch' og 'Yes, I do/No, I don't'.
Opsamling	Opsamling
Påbegynder arbejdet med klassens menukort, som er forberedt forud for lektionen eller lader eleverne arbejde med at lave deres egne menukort. Så modellerer læreren ved at vise et udfyldt menukort. Foreslår navne til restauranten fx 'The Green Cucumber', 'The Tasty Tomato', etc.	Deltager og kommer med bud på et navn til klassens eller deres egen restaurant.
Hjælper eleverne med at beslutte, hvilke retter, der skal med på menuen. Beder eleverne om hjælp til at finde ordenes begyndelsesbogstav/lyd, mens de skriver.	Deltager og kommer med bud på navn og retter til klassens eller deres egen restaurant.

Lektion 4

Forberedelse

- Medbring flashcards fra de foregående lektioner, hvis de ikke allerede hænger i klassen.
- Gør digitale flashcards klar til visning på tavlen, <http://www.sprogleg.dk>
- [Lærervejledning til supplerende digitale læremidler](#)

Ordforråd: breakfast-, lunch- og dinner-words.

Chunks: 'I like xx for breakfast', 'I like xx for lunch', 'I like xx for dinner'

Classroom language: 'Let's sing a song', 'Please, stand in a circle'

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Fortæller om lektionens indhold: -at lave deres egen 'Do you like'-sang -at prøve at læse engelske ord	
-repeterer ordforrådet fra forløbet via flashcards. Varier ved at hviske, sige langsomt, sige hurtigt, synge, råbe eller...	Lytter og gentager
Bearbejdning	Bearbejdning
Fortæller, at eleverne selv skal lave vers til 'Do you like'-sangen. Viser et eksempel på tavle, smartboard eller planche: 'Do you like pizza? Yes, I do' 'Do you like cookies? Yes, I do' 'Do you like pizza-cookies?' 'No, I don't, yucky!' Noterer og gemmer de kombinationer, eleverne har valgt.	Vælger i grupper to ord og sætter sammen til en ny kombination.
Synger de nye vers med eleverne.	Præsenterer deres kombination og synger.
Laver den digitale aktivitet 'Mix and Match' Spørger eleverne, om de kan lide det mad-ord, de har valgt.	Eleverne kommer på skift til tavlen og matcher ord og billede.
Modellerer en sentence-chain med nogle elever: 'What do you like for breakfast?'. Inddeler eleverne i grupper på 4-5 og lader dem lave deres egne sentence-chains. Kan gentages med lunch. Kan varieres med 'I don't like'	Den første starter fx: 'I like pancakes for breakfast', den næste i gruppen siger: 'I like pancakes and apples for breakfast', den tredje siger: 'I like pancakes and apples and eggs for breakfast' osv.
Opsamling	Opsamling
Fortsætter arbejdet med menukort.	Deltager.

Lektion 5

Forberedelse

- [Flashcards](#) med middags-ord
- Gør digitale flashcards med 'dinner-words' klar til visning på tavlen www.sprogleg.dk
- [Små billedkort](#), så der er 8-10 pr 3-4 elever
- [Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og dansk som andetsprog](#)
- Forbered 5-10 ord (kun skrift), som kan bruges i 'flyswatter'-aktivitet. Ordene skal være nemme at genkende på forlyd eller -bogstav (ligne dansk eller være transparente) - fx milk, pizza, tomato, pancakes, salad, apple, banana, sushi
- Medbring to-fire fluesmækkere
- Medbring kombinationerne fra elevernes egen 'Do you like ...?' sang.
- Få inspiration af Carol Read til at præsentere flashcards her: <https://www.youtube.com/watch?v=X9KebTgfLJI>

Ordforråd: Dinner-words: Spaghetti, burger, broccoli, chicken, rice, salad, potatoes, curry, lasagna, sushi, pitta bread, falafel
Chunks 'Can I have a/the xx, please?' 'Yes, you can', 'No, you can't', 'Here you are' og 'Thank you'
Classroom language: 'I say..., you say...', 'This is food you can eat for dinner', 'What do you like to eat for dinner?', 'In English we say 'please/thank you', what do we say in Danish/other languages?'

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Fortæller om lektionens indhold: - at synge deres egen sang - at prøve at læse engelske ord - at lære nye engelske 'dinner'-ord - at fortsætte arbejdet med menukort.	Lytter.
Repeterer ordene fra klassens egen 'Do you like'-sang via flashcards og synger sangen med eleverne.	Synger.
Bearbejdning	Bearbejdning
Introducerer nye 'dinner words' via flashcards gennem	Gætter, når de har et bud, og gentager ordene.

aktiviteten 'Slowly, slowly': dækker over kortet og viser langsomt mere og mere. Elevernes svar accepteres, også på dansk. Giver eleverne det engelske ord og beder eleverne gentage i kor.	
Taler med eleverne om, hvor i verden de forskellige slags mad kommer fra – og hvor det bliver spist, herunder også i Danmark. Taler herefter med eleverne om, at flere af madordene er låneord og at ordenes navne derfor er ens på mange forskellige sprog (fx 'pizza', 'sushi' og 'falaffel').	Deltager i samtalen.
Hænger 5-10 madord på tavle, væg eller rundt omkring i klassen. Inddeler eleverne i mindre hold eller grupper og introducerer til 'flyswatter'-aktivitet med fokus på at genkende ordbilleder: læreren siger et ord, og eleverne skal nu, enten skiftevis eller på samme tid, finde det rigtige ord og løbe hen og 'swatte det'. Holdene får point for rigtigt 'swattede' ord. De samme ord kan gå igen flere gange. Siger ordene og støtter eleverne.	Samarbejder i grupper om at finde det rigtige ord og skiftes til at smække med fluesmækkeren.
Flashcards fra hele forløbet placeres synligt og tilgængeligt for eleverne. Introducerer chunken 'Can I have the xx, please?' samt svarene 'Yes, you can' og 'No, you can't'. Chunksene gentages flere gange 'I say ..., you say...' En elev spørges: 'Sammy, can I have the pizza, please?' Husk at bruge 'thank you' og varier gerne med 'thank you very much' Når en elev har svaret, kan han/hun være den næste, der stiller spørgsmål til en anden elev.	Deltager i aktiviteten. Henter flashcardet og afleverer til læreren og bruger chunken 'Here you are', hvis der svares 'Yes, you can', og bliver siddende hvis der svares 'No, you can't'.
Hvis der er tid: Kan laves i mindre grupper med små billedkort, som ligger på bordet, eller ved at hænge flashcards op i mindre grupper - fx tre - og lade eleverne gennemføre aktiviteten gruppevis.	Skiftes til at spørge hinanden 'Can I have the xx, please?', 'Yes, you can' eller 'No, you can't'.
Opsamling	Opsamling
Færdiggør menukort med de nye 'dinner-words' i fællesskab med eleverne.	Deltager.

Lektion 6

Forberedelse:

- Skriv chunks 'Can I have a xx, please?', 'Yes, you can – No, you can't', 'Here you are' samt 'Thank you' et sted, hvor det er tilgængeligt for eleverne.
- Find sangen 'Do you like Lasagna Milkshakes' klar <https://www.youtube.com/watch?v=13mftBvRmvM>
- Find den digitale aktivitet 'At the restaurant' til visning på boardet www.sprogleg.dk
- Medbring kopier af klassens menukort eller elevernes egne menukort, som skal bruges i restaurantlegen.
- Medbring evt. også billeder af mad, klippet ud eller 'legemad'. Hvis det er muligt at inddrage billedkunstlæreren kan eleverne evt. selv producere 'mad' til brug i legen.
- [Lærervejledning til supplerende digitale læremidler](#)

Ordforråd: Breakfast-, lunch- og dinner-words

Chunks: 'Can I have the xx, please?', 'Yes, you can', 'No, you can't', 'Here you are', 'Thank you (very much)'.

Classroom language: 'Let's sing a song', 'Now we're going to play restaurant'.

Hvad gør læreren?

Hvad gør eleverne?

Indledning

Indledning

Afspiller en ny version af 'Do you like ...?'-sangen, 'Do you like Lasagna Milkshakes'
<https://www.youtube.com/watch?v=13mftBvRmvM>

Gentager og synger med.

Bearbejdning

Bearbejdning

Fortæller om lektionens indhold: at lege restaurant (med menukortet)	Lytter.
Repeterer/demonstrerer chunks til 'restaurantbesøg' sammen med nogle elever: 'Hello, I'm Maria' – 'Hello, I'm Luis' 'Can I have xx for dinner, please', 'Yes, you can', 'Here you are' og 'Thank you'	Lytter og gentager
Introducerer den digitale aktivitet 'At the restaurant'. Opfordrer eleverne til at gentage chunks.	Enkelte elever kommer til tavlen og 'serverer mad'. Gentager bruger de centrale chunks.
Fortæller eleverne, at nu er det deres tur til at lege restaurant. Støtter og giver positiv feedback undervejs.	Lytter og leger herefter restaurant parvis. Der byttes roller undervejs.
Opsamling	Opsamling
Evaluerer forløbet med eleverne – evt. i en separat lektion. Deler sprogportfolioerne ud.	Farver 'trafiklyset' og lægger deres menukortet i sprogportfolioen.